

Samordningsgruppen for geografisk informasjon

Møteinnkalling

Møtested: Digitalt Teams- møte

Dato: 24. oktober 2023

Tid: 09:00 – 12:00

10. oktober 2023

Knut K. Bjørgaas

- Leder

Bernt Audun Strømsli

- sekretær

Saksliste

Sakstype	Saksnummer	Tittel
Info	24/23	Roller og ansvar knyttet til plan
Info	25/23	Nasjonale geodatastrategi – handlingsplan
Info	26/23	Styring og finansiering av fellesløsninger
	27/23	Eventuelt

Saksframlegg

Saksnummer	Sakstype	Møtedato
24/23	Info	24. oktober 2023

Roller og ansvar knyttet til plan

Samordningsgruppen hadde denne saken til behandling i september, hvor det ble bestemt at det skulle jobbes videre med en konkretisering av hvordan Norge digitalt parters behov skal ivaretas på kort og lang sikt.

KS har startet arbeidet med en konseptutredning for en framtidig løsning for nasjonal tilgang til plandata. KS orienterer om arbeidet så langt og presenterer mandatet for arbeidet.

Det vil bli orientert om dette arbeidet i møtet – en løypemelding, tar sikte på sluttbehandling i desember.

Saksframlegg

Saksnummer	Sakstype	Møtedato
25/23	Info	24. oktober 2023

Nasjonal geodatastrategi - handlingsplan

I samordningsgruppen sitt september- møte ble det en prosess for revisjon av handlingsplanen inn mot 2024 bestemt. Et ledd i den prosessen var at det skulle legges fram «en løypemelding» i oktober- møtet før endelig vedtak i desember. Parallelt med revisjonen jobbes det med årsrapport for 2023, som utover status på tiltak i handlingsplanen også skal rapportere på hvordan anbefalinger fra midtveisevalueringen har blitt ivarettatt. I møtet 24 oktober vil vi gi en status på begge disse oppgavene.

2024- versjon

Det er sendt ut invitasjon til eksterne for innspill av nye tiltak, med frist 27 oktober. Innspill av nye tiltak skal vurderes ut fra samme kriterier som var lagt til grunn for eksisterende handlingsplan;

Tiltak skal;

1. *Støtte opp under strategiens mål*
2. *Støtte opp om prioriterte samfunnsområder*
 - a. *Sikkerhetspolitikk – Krise og beredskap*
 - b. *Distrikt – Plan/ bygg/ eiendom*
 - c. *Klima, natur og arealdisponering*
3. *Være tverrsektorielt, involvere tverrsektorielt eller ha tverrsektoriell betydning*
4. *Ha forankring, ha tiltak med aktiviteter og en avklart finansiering*

Sekretariatet gjennomfører også en samtale med tiltakseiere på tiltak som er i handlingsplanen nå. Hovedfokus i disse samtalene vil være gjennomgang av tiltakstekst og aktivitetsliste. Det gjenstår noe arbeid på dette, slik at vi har en dynamisk og operativ handlingsplan. Gjennom denne samtalen kartlegges også status og vurdering som skal ligge til grunn når vi vurderer om tiltak skal være med i 2024 versjonen. Vurderinger på nye og eksisterende tiltak skal være de samme.

I forbindelse med det store revisjonsarbeidet av handlingsplanen etter midtveisevalueringen var det tilbakemelding på at strukturen og teknisk løsning rundt tiltakene på geonorge var komplekse. Noe av

tilbakemeldingene gikk på at det er egen detaljert aktivitetsliste og rapporteringssystem i geonorge, parallelt har tiltakseiere dette på egen plattform i egen organisasjon for de tiltakene som inngår i handlingsplanen. Vi ser nå på hvordan vi kan imøtekomme et ønske om mindre «dobbel-arbeid» på dette.

I september-møtet til SG ble det diskutert flere involverte som eier eller ansvarlig på tiltak. Konklusjonen var at det er naturlig at Kartverket står som ansvarlig på mange tiltak i regi av sin roll som nasjonal geodatakoordinator, spesielt på tverrsektorielle tiltak. Likevel er det ønskelig at medvirkende aktører i disse tiltakene blir mer synlig. Vi ser på hvordan vi kan løse dette innenfor den plattformen vi har for å presentere tiltak i geonorge.

Vi jobber også aktivt med å slutføre revisjon av tekstlig beskrivelse av tiltakene på geonorge.

Rapport

Som nevnt tidligere i dette saksgrunnlaget er vi i ferd med å gjennomføre en samtale med tiltakseiere for å innhente status. Dette vi danne grunnlaget for den rapporten skal skrives og sluttbehandles SG sitt møte i desember. Dette vil være en kombinert årsrapport for handlingsplanen til nasjonal geodatastrategi – og en rapport til kommunal – og distriktsdepartementet på oppfølging av anbefalinger etter midtveis evalueringen.

Sekretariatet forslår at denne rapporten får en slik kapittelinnledning;

Oppfølging av midtveisevaluering

- a) Prioritering
- b) Finansiering
- c) Forankring
- d) Formidling

Dette er de fire anbefalingene som midtveisevalueringen trekker fram. I rapporten vil vi beskrive hvordan det er jobbet med disse anbefalingene generelt og hva det har ført til endringer.

Status for tiltak i handlingsplanen 23

Når vi nå har 15 tiltak i handlingsplanen, vil det være plass til en tekstlig beskrivelse av status og utfordringer for hvert enkelt tiltak i rapporten. Det vil være naturlig at en slik status og utfordringer også sees opp mot de fire anbefalingene i midtveis – evalueringen.

Veien videre

Sekretariatet jobber videre med handlingsplanen ut fra det som er skissert opp i dette saksunderlaget, dersom SG ikke har andre innspill.

Saksframlegg

Saksnummer	Sakstype	Møtedato
26/23	Info	24. oktober 2023

Styring og finansiering av fellesløsninger

For 2024 vil Geovekst- og Norge digitalt-parter bidra med brukerfinansiering av underfinansierte fellesløsninger - Høydedata.no, Norge i Bilder, NGIS (SFKB) og Geonorge. Et slikt spleiselag for 2024 fordrer mer brukerinvolvering enn i dag, og dette er foreslått ivarettatt gjennom en ny styringsmodell for 2024. Denne styringsmodellen tar utgangspunkt i styringsprinsipper og beste praksis for styring og finansiering av fellesløsninger som finnes i St.Meld. 27 (2015-16) Digital Agenda og i modellene til Sikt, Norsk helsenett og Digdir.

Styringsmodellen vil for 2024 bestå av et styringsråd og fire produktråd:

Styringsråd 2024 = Arbeidsgruppen			
Norge i bilder <i>Eksisterende styringsgruppe</i> <i>4-5 representanter</i> Tomas Martin Holtan, Kartverket – leder Einar Jensen, Kartverket - sekretær Hildegunn Norheim, NIBIO Sara Beate Aspen – Vegvesenet Kommune?	Høydedata <i>6-7 representanter</i> Kartverket – leder Kartverket - sekretær GV/stat – 2-3 ND/part - stat – 1 Kommune - 1 Privat?	NGIS <i>6-7 representanter</i> Kartverket – leder Kartverket - sekretær GV/stat – 2 Kommune - 1 Havneparten (Kystverket/stor havn?) Privat?	Geonorge <i>6-8 representanter</i> Kartverket – leder Kartverket - sekretær Geovekst/stat – 1-2 ND-part – 2 Kommune – 2 Privat?

Følgende mandater er foreslått:

Mandat styringsråd 2024

For 2024 vil arbeidsgruppen for ny styrings- og finansieringsmodell benyttes som styringsgruppe, se medlemmer under.

Formål:

Drift, forvaltning og videreutvikling av fellesløsningene skal være brukerdrevet. Dette krever at brukermedvirkning er reell og at brukerne deltar i fastsettelsen av retningslinjer for drift, forvaltning og videreutvikling av fellesløsningene. Intensjonen med spleiselaget for 2024 er å «holde lysene på» i påvente av en mulig styrket finansiering fra 2025 – det innebærer at det i begrenset grad er rom for å prioritere nye, omfattende brukerbehov i 2024 innenfor de strategiske og finansielle rammer som foreligger.

Oppgaver og ansvar

Styringsrådet skal i 2024:

Overordnet

- Behandle strategiske spørsmål knyttet til fellesløsninger innenfor spleiselaget 2024 – NGIS/SFKB, Høydata, Norge i bilder og Geonorge.
- Være forankringspunktet i arbeidet med å løfte geografiske grunndata som del av den øvrige nasjonale grunndatatilnærmingen. Arbeidet er nært knyttet til utvikling av fellesløsningene.
- Sikre en helhetlig utvikling av fellesløsningene slik at de fungerer godt sammen. Dette skal skje med utgangspunkt i brukerbehov og avklarte prinsipper. Som en støtte skal styringsrådet opprette en teknisk faggruppe på tvers av virksomhetene som skal sette retning for en helhetlig arkitektur og løsning, samt bygging av kapasitet for realisering av framtidig geografisk infrastruktur.
- Vurdere og prioritere eventuell brukerfinansiert utvikling utover spleiselaget for 2024.
- Tydeliggjøre roller mellom styringsrådet og Samordningsgruppen, Nasjonalt geodataråd og Geovekst-forum.
- Vurdere og initiere tilpasninger i eksisterende samarbeidsstruktur innenfor Norge digitalt med tilgrensende råd og utvalg.
- Foreslå en styringsmodell for 2025 i samspill med den tverrdepartementale gruppen (skal fremme forslag til ny styringsmodell--)
- Være en arena for dialog og bidra til god samstyring og gevinstrealisering.

Inn mot produktrådene:

- Behandle produktstrategier og veikart fra produktrådene.
- Sette retning for overordnet prioritering av ny funksjonalitet på tvers av produktrådene.

- Legge til rette for brukerinvolvering i produktråd eller tilsvarende forum.
- Behandle saker etter oppspill fra produktrådene som fordrere en strategisk vurdering og beslutning.
- Sikre god dialog mot og mellom produktrådene.

Styringsrådet rapporterer til Samordningsgruppen som styrende organ for styringsmodellen. Rådet skal sikre forankring mot Geovekst-forum og Geodatarådet.

Sammensetning og medlemmer i styringsrådet

- Kjersti Løvseth Ruud, NGU
- Hildegunn Norheim, NIBIO
- Lin Knarvik – Stavanger kommune
- Heidi Liv Tomren, KS
- Jorunn Kragset, Geomatikkbedriftene/Norkart
- Frode Skjævestad, Kystverket
- Anne Guro Nøkleby, Kartverket
- Knut Bjørngaas, Kartverket – Leder

Møter

Styringsrådet vil ha 4 ordinære møter i 2024 i tillegg til mer tematiske møter ved behov.

Mandat produktråd 2024

Produktrådene rapporterer til styringsrådet. Produktrådene oppnevnes med representanter fra virksomheter i Norge digitalt og Geovekst. For 2024 opprettes det tre produktråd:

- Produktråd Geonorge
- Produktråd NGIS
- Produktråd Høydedata

I tillegg skal den eksisterende styringsgruppen for Norge i bilder fungere som produktråd for denne fellesløsningen i 2024.

Felles for alle produktrådene:

- Produktrådene etablerer endelige mandater og veikart som godkjennes av styringsrådet.
- Produktrådet består av representanter som kjenner produktene operativt fra sin virksomhets eller sektors bruk av disse. En skal aktivt kunne bidra med innsikt til å løse felles behov, utfordringer og brukeropplevelse innenfor finansieringen som inngår i strakstiltak 2024
- Produktrådet settes sammen av medlemmer som gjenspeiler bidragsytere til strakstiltaket for 2024 – Norge digitalt- og Geovekst-parter og kommuner utenfor Geovekst, samt deltakelse fra privat sektor. Produktrådene bør ikke overstige 8 representanter.
- Produktrådet ledes av i Kartverket som også stiller med en sekretær. Denne ordningen gjelder kun for 2024 for å få styringsmodellen i gang, og legger ikke noen føringer videre representasjon i en evt oppskalert styringsmodellen fra 2025.
- Produktrådet skal ha tre-fire ordinære møter i året. I tillegg kommer eventuelle fagdager og ekstramøter som produktrådet ser nødvendig for å løse oppgavene sine. Det skal utvikles en årsplan for saker tilpasset styringsrådets årsplan.
- Produktrådene skal ha oversikt over tilstøtende fagutvalg som påvirker, kommer i konflikt med eller understøtter rådets oppgaver og ansvar.

Produktråd Datadeling (Georange)

Særskilte oppgaver og ansvar for 2024 – input til mandat:

- Prioritering av utvikling iht veikart for datadeling. Plan for 2024 publiseres gjennom tiltak i handlingsplan til nasjonal geodatastrategi «Georange – nasjonal delingsplattform for geodata».
- Behandle tiltak ved avvik.
- Sikre økt brukerinvolvering i utviklingen av Georange iht prioriterte tiltak i overordnet plan.
- Kartverket - bygge skalerbar utviklingskapasitet med produktorganisering og smidige team der brukerinvolvering blir ivaretatt

Sammensetning og medlemmer

- Kartverket – leder
- Kartverket - sekretær
- GV/stat – 1-2 representanter
- ND-part – 2-3 representanter
- Kommune - 2 representanter (1 storkommune, 1 mellomstor)
- Privat? (avklares innenfor arbeidsgruppen)

Produktråd NGIS

Særskilte oppgaver og ansvar for 2024 – input til mandat:

- Særskilt utvikle NGIS-plattformen imot SFKB-behov, men også ivareta øvrige eksisterende og nye brukerbehov ift. NGIS.
- Forankre og godkjenne utviklingsplan for 2024.
- Sikre at større oppgraderinger som påvirker og gir kostnader for brukerne blir behandlet og evt. godkjent.
- Øke bruk og nytte av NGIS innenfor nye anvendelsesområder.

Sammensetning og medlemmer

- Kartverket – leder
- Kartverket – sekretær
- GV/stat – 2 representanter
- Kommune
- Havneparten (Kystverket evt en større havn?)

Produktråd Høydedata

Oppgaver og ansvar for 2024 – input til mandat:

- Ny løsning uten teknisk gjeld, er ikke tatt høyde for midler til aktuelle utviklingsområder i 2024.
- Sammenstille behov for videreutvikling hos større brukermiljøer for evt. videreutvikling av løsningen fra 2025. Fordrer styrket finansiering fra 2025.
- Utforme alternative modeller for finansiering og bidrag utenfor «grunnmuren» som Nasjonal detaljert høydemodell utgjør. Enkeltbrukere med behov for forvaltning av høydedata må selv ta kostnaden der løsningens kapasitet (eks lagring) og grunnleggende funksjonalitet må heves.

Sammensetning og medlemmer

- Kartverket – leder
- Kartverket - sekretær
- GV/stat – 2-3 representanter
- ND-part – 1 representant
- Kommuner – 1 representant
- Privat? (avklares innenfor arbeidsgruppen)

Produktråd/styringsgruppe Norge i bilder

Den samlede bildeforvaltningen er fordelt på to systemer, hhv Digitalt sentralarkiv (DSA) for vertikalbilder og Norge i bilder for forvaltning og deling av ortofoto. Produktrådet har ansvaret for Norge i bilder, mens DSA er Kartverkets ansvar.

Oppgaver og ansvar for 2024 - input til mandat:

- Styring og utvikling av Norge i bilder fortsetter som foregående år.
- Ang utvikling – fortsette arbeidet med modularisering av koden, samt øke stabiliteten på tjenester.
- Avklare eierskap til Norge i bilder etter 2024.
- Påbegynne strategi for den framtidige bildeforvaltningen.

Sammensetning og medlemmer

- Tomas Martin Holtan, Kartverket – leder
- Einar Jensen, Kartverket - sekretær
- Sara Beate Aspen, Vegvesenet
- Hildegunn Norheim, NIBIO
- NY! – Norge digitalt-part, fortrinnsvis kommune (eks behov innen forvaltning av dronefotografering)

Styringsmodellen fra 2025

Styringsmodellen gjelder kun for 2024. Det gir oss anledning til å bygge erfaring med denne måten å styre utviklingen av den geografiske infrastrukturen på.

13. oktober settes det ned en tverrdepartemental gruppe som skal utarbeide forslag til styrings- og finansieringsmodell for fellesløsningene i den geografiske infrastrukturen. Målet er å fremme felles styringsmodell for regjeringen etterfulgt av en felles satsing til 2025-budsjettet. Dersom satsingen lykkes, vil en ny styringsstruktur inntre fra 2025.

Det vil samtidig være aktuelt å gjøre tilpasninger i eksisterende samarbeidsstruktur i Norge digitalt og tilgrensende råd og utvalg.

Videre prosess

Til diskusjon i Samordningsgruppen 24. oktober

- Har dere konkrete innspill til presisering av mandat for styringsråd og/eller produktråd?
- Gi innspill til kandidater fra Samordningsgruppen inn i tre produktrådene Høydedata, NGIS/SFKB og Datadeling/Geonorge. **Frist 31. oktober**

Den eksterne arbeidsgruppen vedtar den endelige sammensetningen av produktrådene etter at innspill på kandidater fra Geovekst-forum og Samordningsgruppen og evt. vurderinger rundt deltakelse fra privat bransje er gjennomført.

Tidsplan

- 27. oktober – frist innmelding av kandidater fra Geovekst-forum
- 31. oktober – frist innmelding av kandidater fra Samordningsgruppen
- Ca 1.-3. november – møte i arbeidsgruppen, videre bearbeiding av endelige mandater
- 15.-16. november, møte Geovekst-forum – tilslutning til ny styringsstruktur fra Geovekst
- 5. desember, møte Samordningsgruppen - vedta styringsstruktur for 2024

Samfunnsøkonomisk analyse

Som kjent utfører Menon samfunnsøkonomisk analyse. Innspill til denne gis av arbeidsgruppa. Menon vil delta i møtet og gi en status på denne analysen.

Som et grunnlag for denne analysen er det gjennomført en brukerundersøkelse. Menon har utarbeidet et notat som gir innsikt i finn fra denne undersøkelsen. Dette notatet følger som eget vedlegg.

Saksnummer	Sakstype	Møtedato
27/23	Eventuelt	24. oktober 2023

-